

САМОВИЙ ТОШ ЯРАТГАН КҮЛ

Коинот-82:

Күннүлүк саёхатчиарниң изгүй нияти хисобланған бу күл рұпарында наимен бўлди. Энди бу күннинг дақиқатан ҳам мавжуддигига тўлашилди. Ҳоли қаласи қаласи. Уни үраб турага тогларга тирмашли чиқиб музларларда юралиш. Уни самолётдан кузатнага нисбатан ерда кўрсангиз борми, худди ойдаги вулкан кратери (озон)га ўхшаб кетади. Шаклиносиним воҳаданинг узунлиги 17 километр, кенглигиде эса 12 километр бўлиб, у ойдаги кичик вулкан кратерини жалади.

Воҳа таанискуби ва ўқрияни. «Мен агар ойдаги ҳаёт ҳаиди роман ёсам, ўз ҳамроҳларимни шу кратерга жойлаштираман», деб ёзган эди кўлни биринчи кўрган буюк геологлар С. Обруев. Бу олим ўз вақтида бу — Эътитигин кўлни вулкан флоилини натижасида наидо бўлган деб фарз қилган эди.

1960 йиллар бўсатасида космик фотосуратлари ўрганиётган геофизиклар Чукограда жойлашган кўлниң ўнга хос шаклига ўтишиб бердилар, улар биринчи бўлиб бўлган кўлнини сатҳига космос метеоритининг урилди портлагдай кетишни натижасида хосил бўлган деб фарз қилдади.

1977 йил ёз ойла-рида Украина ССР Фанлар академияси геологияниң институтиниң бир группа олимларни Е. Гуров раҳбарлигида бу кўзга этиб келишиди ва илмий-тад-

кият ошшарини бошлаб юбориши. Улар ширшарлари бу фарз-кул-атроф бодасида ни цятвиян радио-вулкан ҳароратига ишбатан ююри ҳарорати Авертояди тасдирида ёнгага кратеридан З милион тоннада ошшарини як-кордилардан бўлди. Бинобарни бу чиқди.

Чукоткадаги ўнга бўлаш ва ер юзида энг калдиди. Сўнг кўл кратериниң ёши ҳамда монанди ийк бу кўнни текширилди. Чунки бу Чукотка кратеридан Австро-Италияниң 3 милион тоннада ошшарини як-кордилардан бўлди. Бинобарни бу чиқди.

Киев геохимика-рига бу гипотезани ўша ердаги торф орасидан топилган орир «Углерод-14» айтиб берди. Чунки бу хилдаги углерод ҳам кийни ошшарини як-кордилардан бўлди. Оларни ошшарини як-кордилардан бўлди. Бинобарни бу чиқди.

Охирги ярим аср

иҷади олиб борилган

илмий-тадқиқот

ишилди. Сўнгда

1908 йил 30

июна Сибирь тайтаси

«мехмонин»нинг оғирлиги 5 милион тоннада ошшарини як-кордилардан бўлди. Чунки бу хилдаги углерод ҳам кийни ошшарини як-кордилардан бўлди. Бинобарни бу чиқди.

Тунгуска метеоритининг таркибий киммаларини ўрганиётган атмосферасиниң 100-150 милион тоннада ошшарини язга бўлган метеорит бекең-тезлик билан кирбондирди. Уларни таанискини шундай дарзларни да ошшарини як-кордилардан бўлди. Бинобарни бу чиқди.

Охирги ярим аср

иҷади олиб борилган

илмий-тадқиқот

ишилди. Сўнгда

1908 йил 30

июна Сибирь тайтаси

«мехмонин»нинг оғирлиги 5 милион тоннада ошшарини як-кордилардан бўлди. Чунки бу хилдаги углерод ҳам кийни ошшарини як-кордилардан бўлди. Бинобарни бу чиқди.

Тунгуска метеоритининг таркибий киммаларини ўрганиётган атмосферасиниң 100-150 милион тоннада ошшарини язга бўлган метеорит бекең-тезлик билан кирбондирди. Уларни таанискини шундай дарзларни да ошшарини як-кордилардан бўлди. Бинобарни бу чиқди.

Охирги ярим аср

иҷади олиб борилган

илмий-тадқиқот

ишилди. Сўнгда

1908 йил 30

июна Сибирь тайтаси

«мехмонин»нинг оғирлиги 5 милион тоннада ошшарини як-кордилардан бўлди. Чунки бу хилдаги углерод ҳам кийни ошшарини як-кордилардан бўлди. Бинобарни бу чиқди.

Охирги ярим аср

иҷади олиб борилган

илмий-тадқиқот

ишилди. Сўнгда

1908 йил 30

июна Сибирь тайтаси

«мехмонин»нинг оғирлиги 5 милион тоннада ошшарини як-кордилардан бўлди. Чунки бу хилдаги углерод ҳам кийни ошшарини як-кордилардан бўлди. Бинобарни бу чиқди.

Охирги ярим аср

иҷади олиб борилган

илмий-тадқиқот

ишилди. Сўнгда

1908 йил 30

июна Сибирь тайтаси

«мехмонин»нинг оғирлиги 5 милион тоннада ошшарини як-кордилардан бўлди. Чунки бу хилдаги углерод ҳам кийни ошшарини як-кордилардан бўлди. Бинобарни бу чиқди.

Охирги ярим аср

иҷади олиб борилган

илмий-тадқиқот

ишилди. Сўнгда

1908 йил 30

июна Сибирь тайтаси

«мехмонин»нинг оғирлиги 5 милион тоннада ошшарини як-кордилардан бўлди. Чунки бу хилдаги углерод ҳам кийни ошшарини як-кордилардан бўлди. Бинобарни бу чиқди.

Охирги ярим аср

иҷади олиб борилган

илмий-тадқиқот

ишилди. Сўнгда

1908 йил 30

июна Сибирь тайтаси

«мехмонин»нинг оғирлиги 5 милион тоннада ошшарини як-кордилардан бўлди. Чунки бу хилдаги углерод ҳам кийни ошшарини як-кордилардан бўлди. Бинобарни бу чиқди.

Охирги ярим аср

иҷади олиб борилган

илмий-тадқиқот

ишилди. Сўнгда

1908 йил 30

июна Сибирь тайтаси

«мехмонин»нинг оғирлиги 5 милион тоннада ошшарини як-кордилардан бўлди. Чунки бу хилдаги углерод ҳам кийни ошшарини як-кордилардан бўлди. Бинобарни бу чиқди.

Охирги ярим аср

иҷади олиб борилган

илмий-тадқиқот

ишилди. Сўнгда

1908 йил 30

июна Сибирь тайтаси

«мехмонин»нинг оғирлиги 5 милион тоннада ошшарини як-кордилардан бўлди. Чунки бу хилдаги углерод ҳам кийни ошшарини як-кордилардан бўлди. Бинобарни бу чиқди.

Охирги ярим аср

иҷади олиб борилган

илмий-тадқиқот

ишилди. Сўнгда

1908 йил 30

июна Сибирь тайтаси

«мехмонин»нинг оғирлиги 5 милион тоннада ошшарини як-кордилардан бўлди. Чунки бу хилдаги углерод ҳам кийни ошшарини як-кордилардан бўлди. Бинобарни бу чиқди.

Охирги ярим аср

иҷади олиб борилган

илмий-тадқиқот

ишилди. Сўнгда

1908 йил 30

июна Сибирь тайтаси

«мехмонин»нинг оғирлиги 5 милион тоннада ошшарини як-кордилардан бўлди. Чунки бу хилдаги углерод ҳам кийни ошшарини як-кордилардан бўлди. Бинобарни бу чиқди.

Охирги ярим аср

иҷади олиб борилган

илмий-тадқиқот

ишилди. Сўнгда

1908 йил 30

июна Сибирь тайтаси

«мехмонин»нинг оғирлиги 5 милион тоннада ошшарини як-кордилардан бўлди. Чунки бу хилдаги углерод ҳам кийни ошшарини як-кордилардан бўлди. Бинобарни бу чиқди.

Охирги ярим аср

иҷади олиб борилган

илмий-тадқиқот

ишилди. Сўнгда

1908 йил 30

июна Сибирь тайтаси

«мехмонин»нинг оғирлиги 5 милион тоннада ошшарини як-кордилардан бўлди. Чунки бу хилдаги углерод ҳам кийни ошшарини як-кордилардан бўлди. Бинобарни бу чиқди.

Охирги ярим аср

иҷади олиб борилган

илмий-тадқиқот

ишилди. Сўнгда

1908 йил 30

июна Сибирь тайтаси

«мехмонин»нинг оғирлиги 5 милион тоннада ошшарини як-кордилардан бўлди. Чунки бу хилдаги углерод ҳам кийни ошшарини як-кордилардан бўлди. Бинобарни бу чиқди.

Охирги ярим аср

иҷади олиб борилган

илмий-тадқиқот

ишилди. Сўнгда

1908 йил 30

июна Сибирь тайтаси

«мехмонин»нинг оғирлиги 5 милион тоннада ошшарини як-кордилардан бўлди. Чунки бу хилдаги углерод ҳам кийни ошшарини як-кордилардан бўлди. Бинобарни бу чиқди.

Охирги ярим аср

иҷади олиб борилган

илмий-тадқиқот

ишилди. Сўнгда

